

Kvartalsrapport 2023:1

Svagare konjunktur, men fortsatt relativt stark arbetsmarknad

Trygghetsfonden *tsl*

Svagare konjunktur, men fortsatt relativt stark arbetsmarknad

Efter den kraftiga återhämtningen sedan pandemin har det senaste dryga året präglats av en ökad turbulens i omvärlden, genom ett pågående krig i Europa, energikris och stegrande priser. Branta och breda nedgångar för konjunkturindikatorer såsom inköpschefsindex och konjunkturbarometern tyder allt mer på att vi är på väg mot en lågkonjunktur under 2023. Trots detta har arbetsmarknaden stått stark och utvecklades väl under 2022.

Utgången under 2023 är än så länge osäker då det ännu inte går att uttyda några tydliga mönster i statistiken. De senaste månaderna finns det emellertid vissa signaler som indikerar en försvagning av arbetsmarknaden. Exempelvis ser vi att den kontinuerligt minskande arbetslösheten efter pandemin har avstannat och möjligtvis börjat vända uppåt.

Ur ett omställningsperspektiv har antalet som beviljats omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL fortsatt att öka under första kvartalet 2023 efter det att inflödet vände upp under hösten 2022. Uppgången syns i de flesta branscher med stora uppgångar främst inom industrin, handeln och bostadsbyggandet, men även inom hotell och restaurang. Uppgången sker dock från de historiskt låga nivåer som var under inledningen på 2022 och innebar under hösten en återgång till normala nivåer. Under första kvartalet har nivån ökat ytterligare, men än är det för tidigt att dra några definitiva slutsatser om ökningen innebär en bestående högre nivå. Siffrorna under första kvartalet innehåller därtill några större omställningsprojekt som skulle kunna ha inneburit en temporär effekt på inflödet.

Trendskiftet med ett högre inflöde syns tydligt i TSL:s omställningskvot som visar att det sedan hösten 2022 är fler uppsagda som går till omställningsstöd än som kommer tillbaka till arbetsmarknaden. Kvoten förefaller dock att ha bottnat under december 2022 och har därefter åter närmat sig mer av en balans mellan antalet uppsagda och antalet som kommer tillbaka till arbetsmarknaden, även om inflödet fortfarande är ungefär dubbelt så stort som utflödet.

Trots att vi befinner oss i en period med ett allt högre inflöde kan vi konstatera att resultaten för omställningsstödet har varit fortsatt starka med mycket goda resultat för våra deltagare. Under första kvartalet fick fler än 9 av 10 personer en ny lösning på arbetsmarknaden efter att ha tagit del av omställningsstöd hos

Trygghetsfonden TSL. Att vi lyckas bibehålla resultat som ligger på historiska högstanivåer under osäkra tider är mycket glädjande att se. Det tyder på en fortsatt god efterfrågan på arbetskraft inom många yrkesgrupper och skänker gott hopp till dem som drabbas av uppsägningar. Med rätt förutsättningar är vi därför övertygade om att det finns goda möjligheter för individen att hitta nya lösningar på arbetsmarknaden.

Trygghetsfonden TSL:s uppdrag har länge varit att hjälpa uppsagda personer till en ny sysselsättning genom ny anställning, att starta eget företag eller att börja längre studier. Sedan oktober 2022 erbjuder Trygghetsfonden TSL även kompetensstöd. Det innefattar bland annat vägledning och ekonomiskt stöd under utbildning även för anställda. Därutöver kan nu även tidsbegränsat anställda erbjudas omställningsstöd. Genom detta ges nya möjligheter för individen att långsiktigt stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Vi kan se ett stort intresse för kompetensstödet bland TSL-an slutna som har visat sig både över olika branscher och spridning regionalt. Mest förekommande är ansökningar bland anställda inom industrin och handeln. Drygt hälften söker en kurs eller utbildning på yrkeshögskola.

I ett osäkert läge är Trygghetsfonden TSL glada över att kunna erbjuda ytterligare möjligheter som ger fler chansen att stärka sin ställning på arbetsmarknaden och stå rustade för både väntade och oväntade förändringar, samtidigt som vi noggrant fortsätter att bevaka utvecklingen på arbetsmarknaden för att även fortsättningsvis kunna erbjuda omställningsstöd med samma höga kvalitet till våra deltagare.

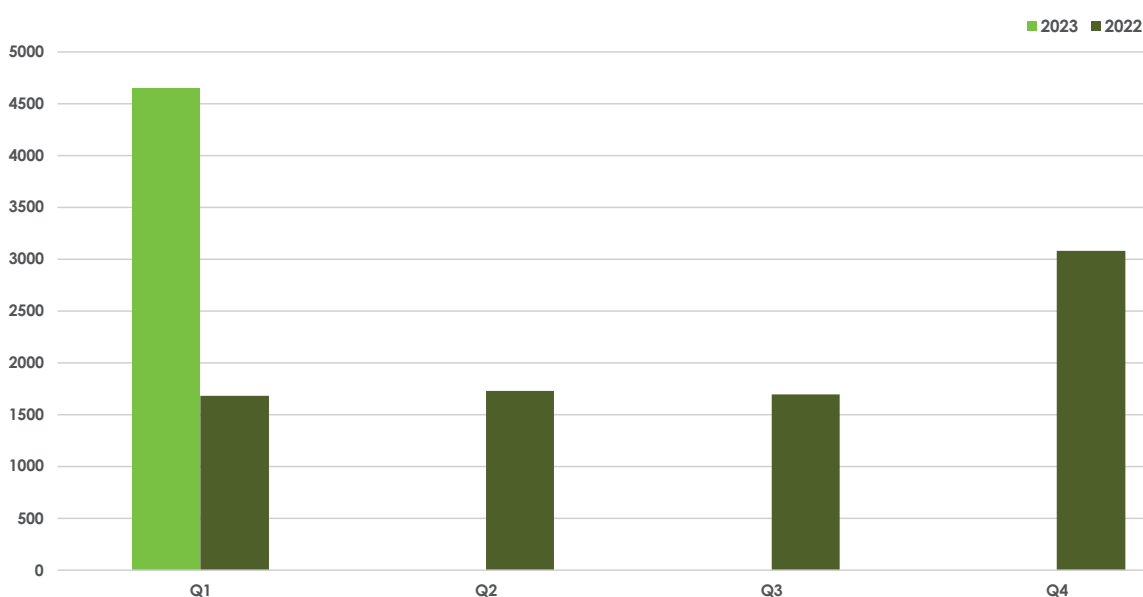

Caroline Söder
Vd Trygghetsfonden TSL

INFLÖDE

Första kvartalet 2023 beviljades 4 650 personer stöd från Trygghetsfonden TSL. Det är 176 procent fler i jämförelse med motsvarande kvartal året innan då 1 682 personer beviljades stöd. Ökningen under kvartalet innebär att vi har sett ökande antal som beviljas omställningsstöd sedan hösten 2022. Under hösten såg vi en normalisering av inflödet efter de historiskt låga nivåerna under inledningen av 2022. Början av 2023 har sett ett ännu högre inflöde. Möjligtvis kan ett antal stora projekt med många deltagare ha gett temporära effekter i form av ett tillfälligt högre inflöde. Samtidigt kan ökningen ses inom omställningsprojekt av de flesta storlekar.

Figur 1. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per kvartal, år 2023 jämfört med 2022.

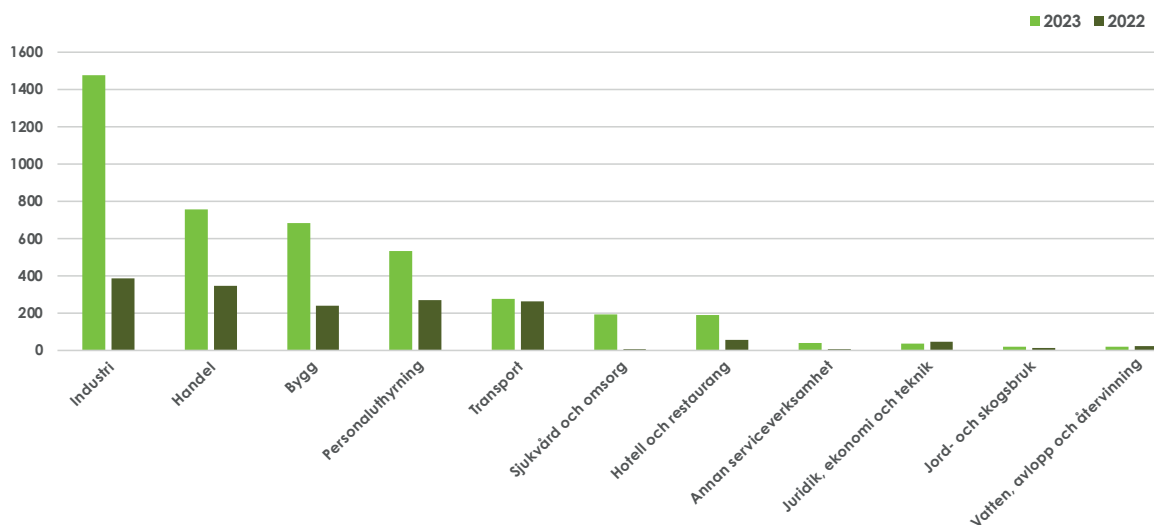

Antal uppsagda efter bransch

Det högre inflödet under första kvartalet har lett till att antalet som beviljats omställningsstöd har ökat inom de flesta branscher, i jämförelse med motsvarande period året innan. Antalet personer som beviljades omställningsstöd var flest inom industrin följt av handeln och bygg. Drygt två av tre personer som beviljades omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL kom från dessa branscher.

Ökningen har varit störst inom industrin med bortåt tre gånger fler som har beviljats stöd. Även handeln, bygg samt hotell och restaurang uppvisar stora ökningar med mer än dubbelt så stora inflöden. Därefter följer personaluthyrning med omkring dubblat inflöde. Sjukvård och omsorgsbranschen är vanligtvis en liten bransch i detta sammanhang, men ett större omställningsprojekt ledde till en väldigt stor ökning under kvartalet i jämförelse med motsvarande kvartal 2022. Numera ingår även tidsbegränsade och säsongsanställningar i statistiken för omställningsstöd och vi kan redan börja se dessa grupper i inflödet.

Figur 2. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, bransch¹, 2023 och 2022.

Figur 3. Andel uppsagda som beviljats omställningsstöd från TSL, per fack och bransch², 2023.

FACKFÖRBUND	BRANSCH										
	Industri	Handel	Bygg	Personaltuthyrning	Transport	Sjukvård och omsorg	Hotell och restaurang	Bransch saknas	Annan serviceverksamhet	Juridisk, ekonomi och teknik	Jord- och skogsbruk
Byggnads			74%	13%						43%	
Elektrikerna			6%								
Fastighets				28%							
GS	39%	4%						49%		6%	65%
Handels		77%			20%				43%		10%
HRF				5%			100%				
IF Metall	48%	13%		32%	18%			7%	50%	17%	
Kommunal				13%	4%	100%			8%	26%	25%
Livs	10%										
Målarna			7%							9%	
Seko			10%					10%			
Transport		2%		5%	56%					34%	
Total	1476	756	681	532	274	192	189	42	40	35	20

Antal uppsagda efter län

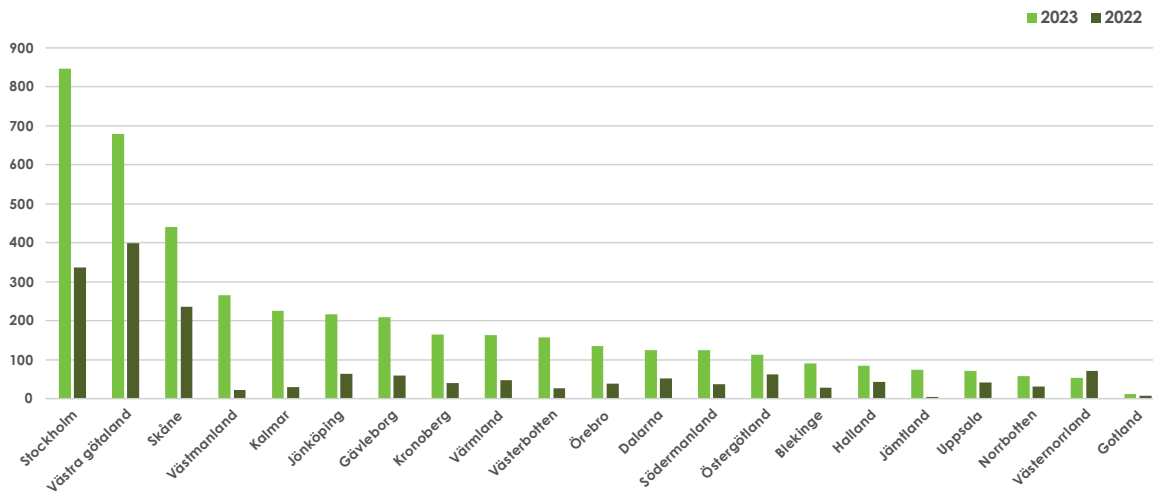
Koncentrationen till storstads länen är hög. Stockholms, Västra Götalands och Skånes län stod tillsammans för 46 procent av alla uppsagda som beviljats omställningsstöd under det första kvartalet. Länen med lägst antal uppsagda var Norrbotten, Västernorrland och Gotland.

Under första kvartalet ökade alla län förutom Västernorrland. Större omställningsprojekt i några län, främst i Västmanland, Kalmar och Gävleborg medförde mångdubbla ökningarna av antalet beviljanden för respektive län. I Stockholms län har antalet personer som fått omställningsstöd ökat med över 150 procent i årets första kvartal, i jämförelse med motsvarande period året innan.

¹ SNI 2007. Branschen personaluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

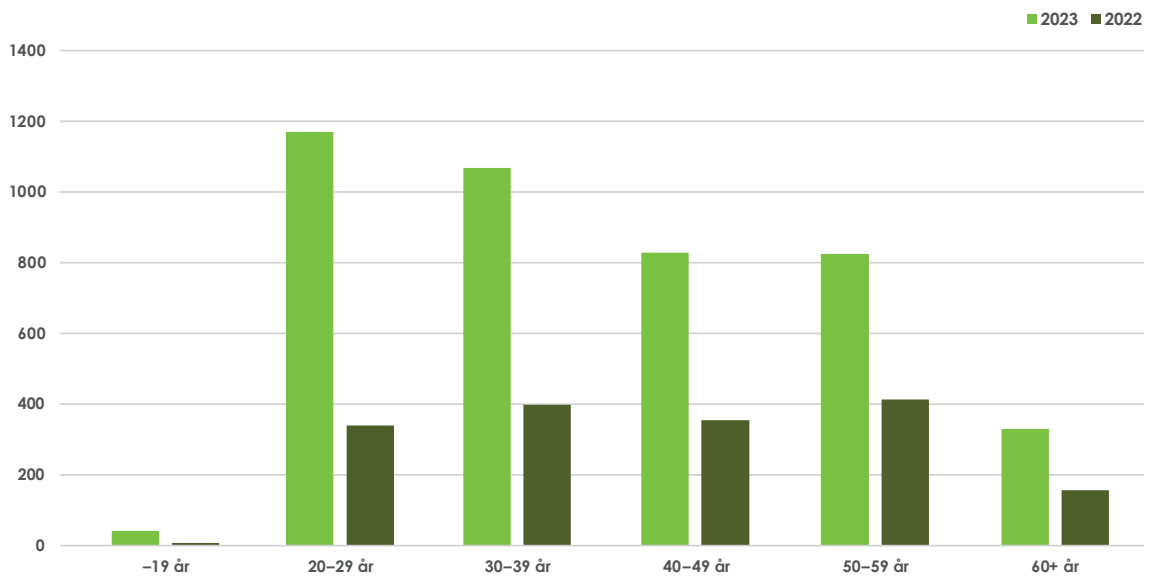
² Till övervägande del motsvarar bransch (SNI 2007), den primära verksamheten hos den aktuella arbetsgivaren.

Figur 4. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per län, 2023 och 2022.

Antalet som beviljats omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL har tidigare varit relativt jämnt fördelat utifrån åldersgrupp med knapp betoning på åldersgruppen 50–59 år. Under första kvartalet har vi sett ett skifte där den största åldersgruppen nu är personer i åldern 20–29 år med drygt 27 procent av totalen. Detta är en återgång till hur det såg ut 2020 och 2021 då denna åldersgrupp stod för den högsta andelen. Den högre andelen yngre deltagare förklaras av ett stort antal uppsägningar för åldersgruppen inom industrin och handeln under första kvartalet. Åldersgruppen 30–39 år följer därefter med 25 procent av alla uppsagda.

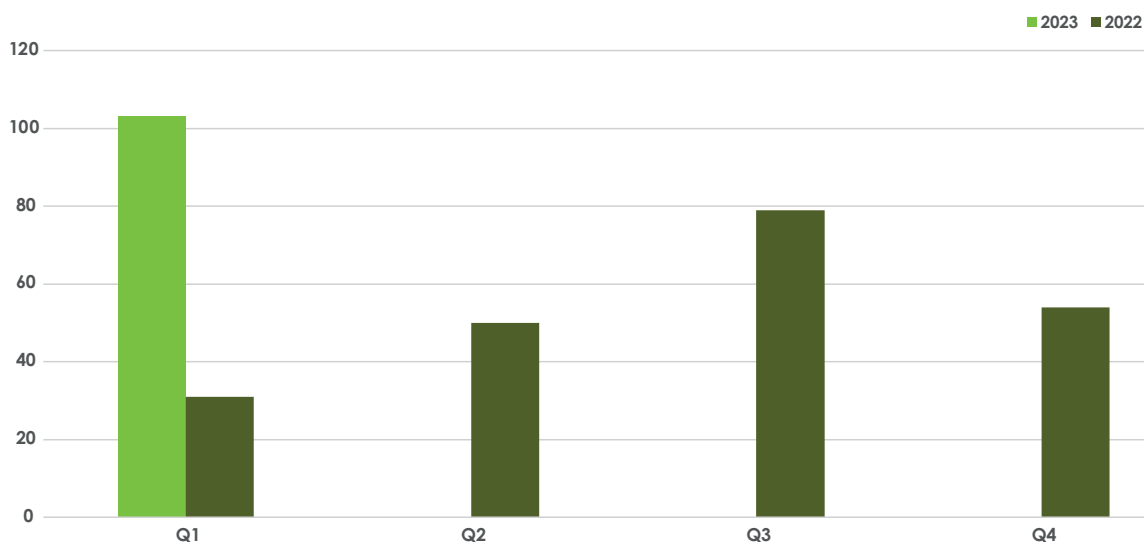
Figur 5. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per åldersgrupp, 2023 och 2022.

KONKURSER

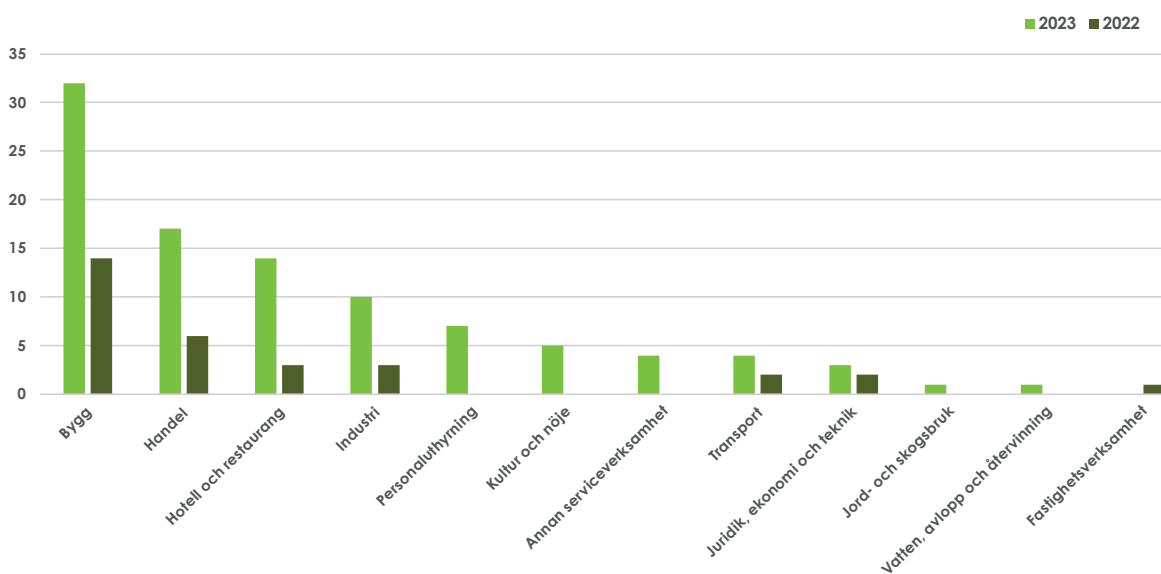
Under hösten 2022 började konkurserna återigen att öka. Under första kvartalet 2023 har trenden fortsatt och antalet konkurser var mer än tre gånger så många som under motsvarande period året innan. Under första kvartalet 2023 inkom 103 konkurser.

Figur 6. Antalet konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per kvartal, åren 2023 och 2022.

Knappt en av tre konkurser under första kvartalet skedde inom byggbranschen. Ökningen för branschen var mer än det dubbla i jämförelse med motsvarande kvartal förra året. Endast branschen Fastighetsverksamhet har haft färre konkurser under första kvartalet 2023 i jämförelse med året innan.

Figur 7. Antal konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per bransch³, 2023 och 2022.

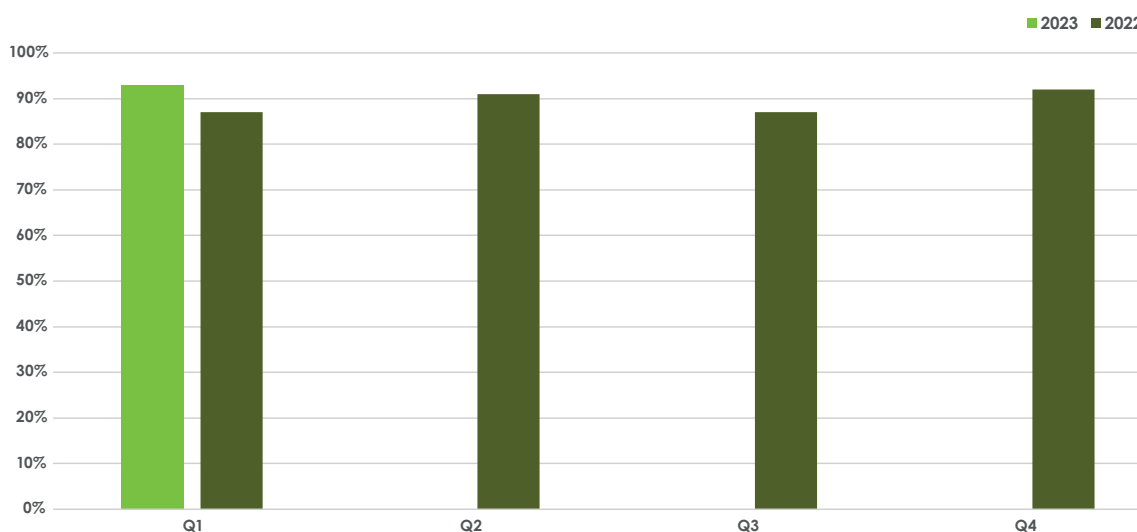

³ SNI 2007. Branschen personaluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

RESULTAT

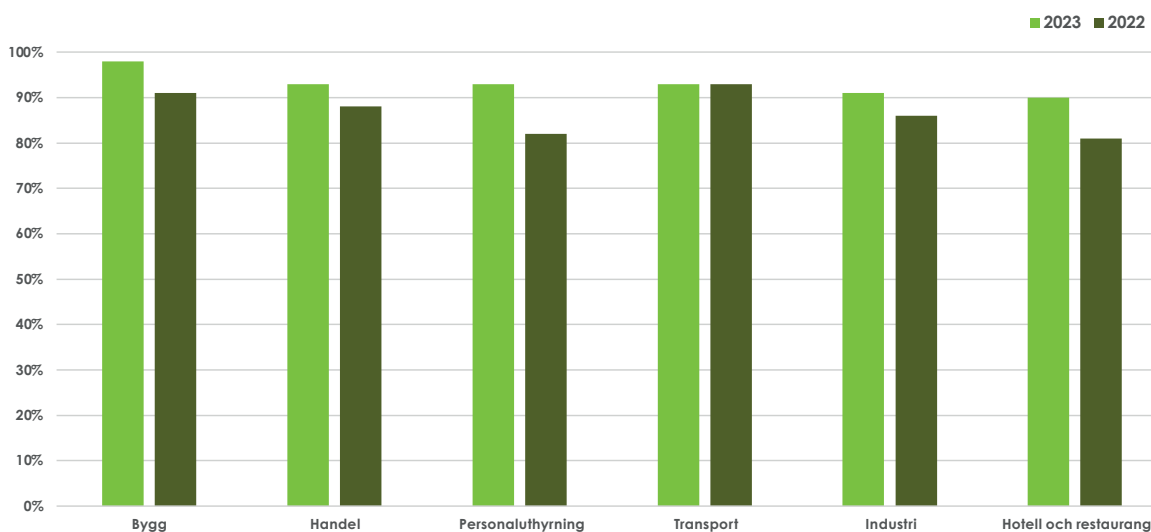
Det går bra för de flesta av TSL:s deltagare. Andelen personer som hittat ny lösning efter avslutat stöd var stabilt högt under hela 2022. Första kvartalet 2023 fortsätter resultaten att ligga på en historiskt hög nivå. En andel i jobb på 93 procent under kvartalet betydde en uppgång med 6 procentenheter i jämförelse med motsvarande kvartal 2022.

Figur 8. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per kvartal, åren 2023 och 2022.

Uppsagda personer har i stor utsträckning fått ett nytt jobb efter avslutat omställningsstöd. Under första kvartalet 2023 har andelen personer som fått en ny lösning inom ett år efter uppsägning varit över 80 procent inom samtliga branscher. Lösningsgraden var högst inom branscherna bygg (98 procent) och handel (93 procent).

Figur 9. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per bransch⁴, 2023 och 2022.

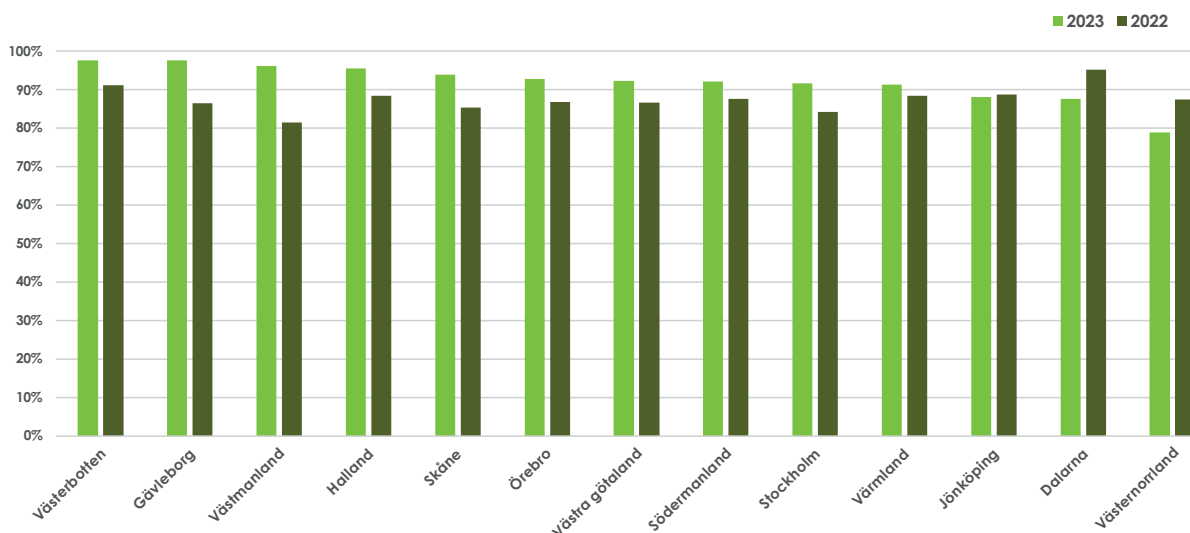

⁴ SNI 2007. Branschen personaluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

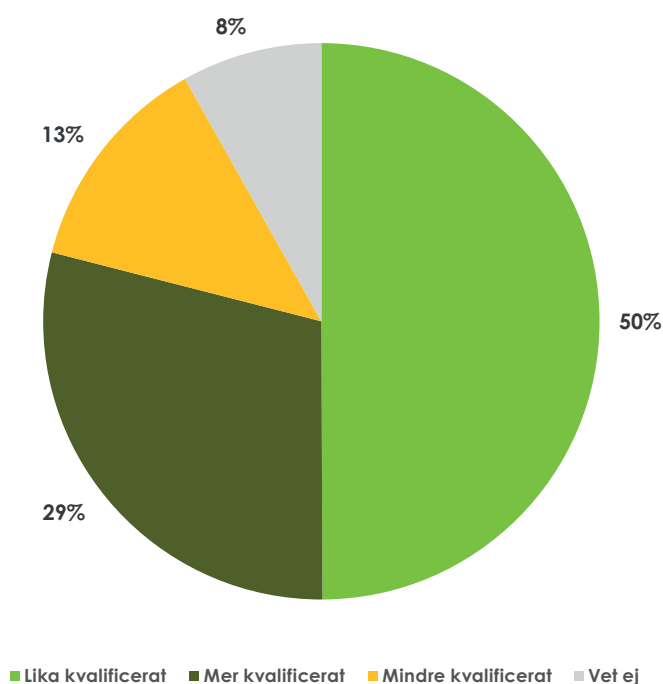
Andelen som har fått en ny lösning efter avslutat omställningsstöd under första kvartalet 2023 var högst i Västerbotten, Gävleborg och Västmanland. I samtliga län där fler än 40 personer har avslutat stöd, förutom Västernorrland, har andelen som fått en ny lösning överstigit 80 procent. Västernorrland låg på 79 procent.

Figur 10. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per län med fler än 40 som avslutat omställningsstöd, 2023 och 2022.

Under det senaste året uppger fyra av fem (79 procent) att det nya arbetet är lika eller mer kvalificerat än den tidigare anställningen. Uppgifterna baseras på den avslutsenkät som skickas ut efter avslutat omställningsstöd. Alla personer som fått ny anställning genom omställningsstödet får frågan om det nya arbetet är mer, lika eller mindre kvalificerat än det tidigare arbetet.

Figur 11. Kvalifikationsgrad på det nya jobbet, andel procent, mars 2022–mars 2023.

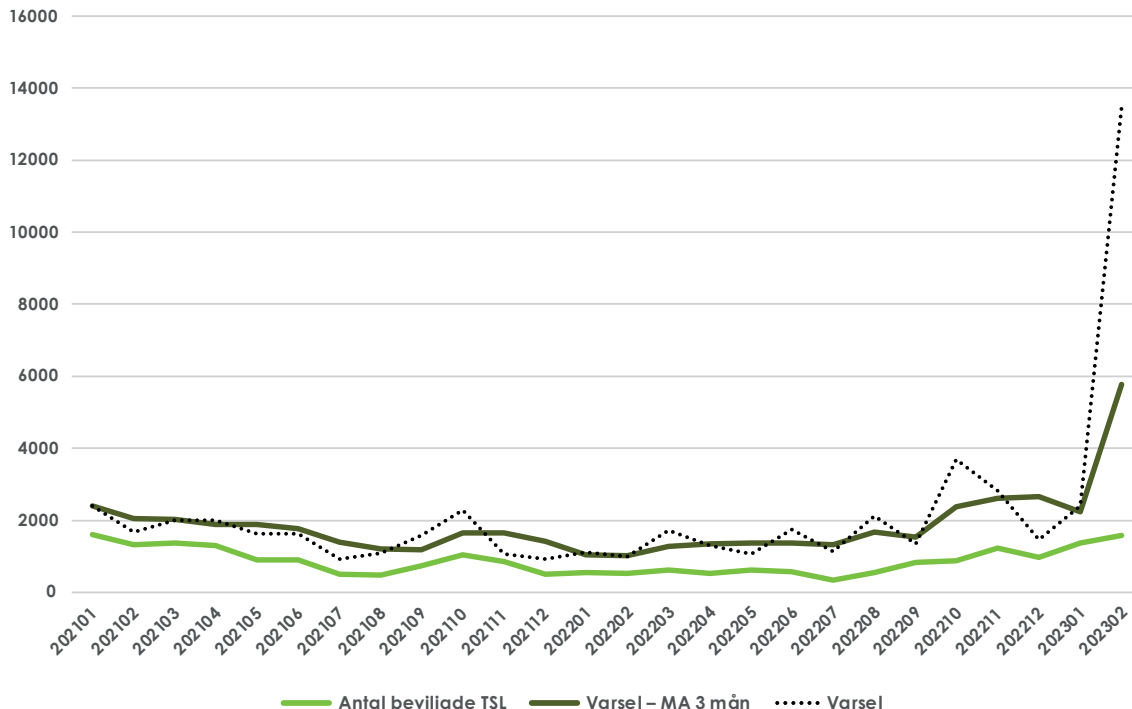
FOKUS: ARBETSMARKNADSLÄGET

Trots ett turbulent omvärldsläge stod arbetsmarknaden stark och utvecklades väl under 2022, men det finns allt fler signaler som indikerar en viss försvagning under 2023. Konjunkturinstitutets sammanvägda konjunkturbarometer steg förvisso något i februari, men ligger fortsatt på en låg nivå som indikerar ett mycket svagt läge. Bland annat har byggföretagen inte varit lika pessimistiska sedan början av 1990.

Ur ett omställningsperspektiv har antalet uppsagda som beviljats omställningsstöd vänt upp och sedan hösten 2022 har trenden varit stigande. Under januari var antalet som beviljades omställningsstöd över 150 procent fler än under motsvarande månad 2022. Trendbrottet vi har sett har skett från de historiskt låga nivåer som vi såg under inledningen av 2022 och innebar under hösten en normalisering till nivåerna som vi såg under början av 2021. Under första kvartalet har vi sett siffror på en ytterligare högre nivå.

Antalet uppsagda som beviljas omställningsstöd har över tid en korrelation med varsel för kollektivanställda med någon månads fördröjning. I diagrammet nedan är sambandet tydligt mellan antalet som beviljats omställningsstöd hos TSL och ett glidande medelvärde (MA-3 mån) för varsel. Uppgången för antalet varslade under de senaste månaderna kan därför tyda på att antalet som beviljas omställningsstöd också kommer att öka de närmaste månaderna.

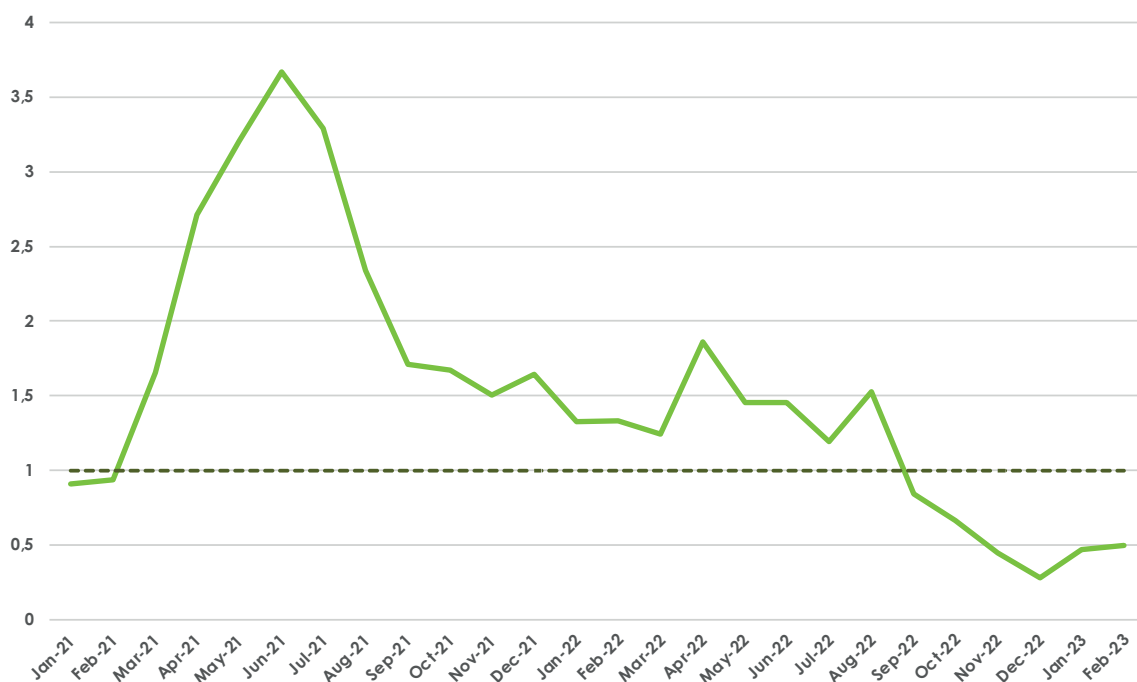
Figur 12. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, antal varsel för kollektivanställda Arbetsförmedlingen, per månad, januari 2021–februari 2023.

* Humana varslade mer än 11 000 personer i februari 2023 eftersom de var involverade i rättsliga processer som gäller tillståndet för deras bolag för personlig assistans. Ännu oklart om det effektueras i praktiken.

Ett annat tydligt trendskifte därutöver är att sedan september 2022 har fler gått in i omställningsstöd än som gått tillbaka till arbetsmarknaden, vilket återspeglas i att TSL:s omställningskvot⁵ sedan hösten har legat under 1. Det är första gången sedan återhämtningen efter pandemin under 2021 som antalet uppsagda är fler än de som hittar ny lösning på arbetsmarknaden. Under januari och februari var det drygt två personer som påbörjade omställningsstöd för varje person som hittade en ny lösning på arbetsmarknaden efter avslutat stöd.

Figur 13. Kvot⁵ mellan avslutade i jobb relativt påbörjat omställningsstöd, per månad 2021–2023.

⁵ En kvot över 1 visar att det var fler som fick en jobblösning än som påbörjade omställningsstöd. En kvot under 1 visar att det var fler som påbörjade omställningsstöd än fick en jobblösning under perioden.

KOMPETENSSTÖD

Sedan första oktober 2022 har Trygghetsfonden TSL ett utökat uppdrag där vi bland annat kan erbjuda vägledning och ekonomiskt stöd under utbildning med möjlighet till lärande under arbetslivet. Genom detta ges möjligheten för individer att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Det är mycket glädjande att notera att intresset varit stort och att kompetensstödet haft stor räckvidd över olika branscher och även en god regional spridning.

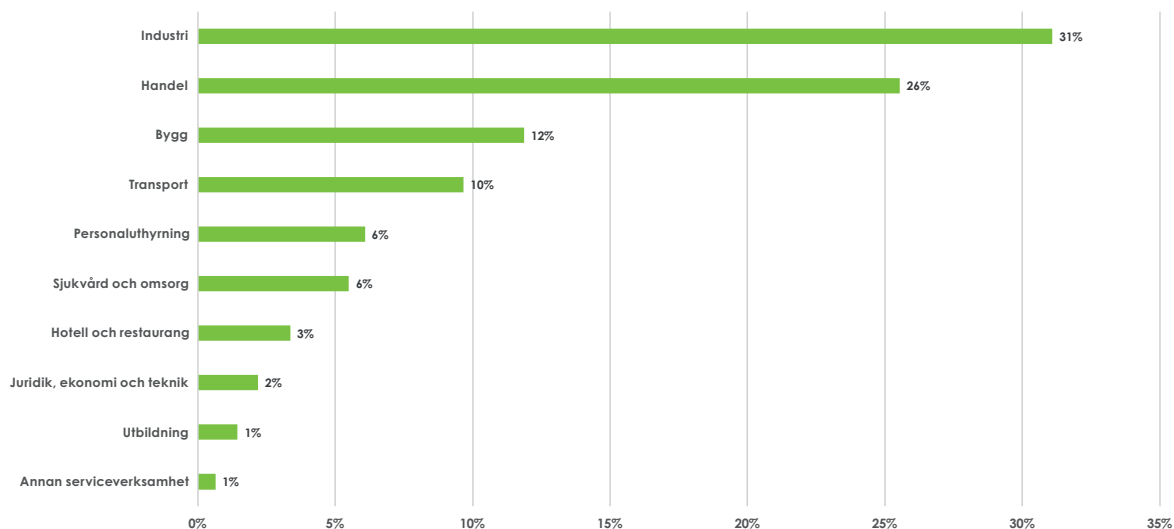
Under det första halvåret som möjligheten att söka har funnits har 1 900 personer ansökt om utbildning direkt till Trygghetsfonden TSL. Utöver detta har CSN fått mer än 28 000 ansökningar varav nästan 3 000 har angett TSL som omställningsorganisation. Av de som ansökt om kompetensstöd direkt till TSL hittills är 58 procent män och 42 procent kvinnor.

Figur 14. Antal ansökningar av kompetensstöd per månad, oktober 2022–mars 2023.

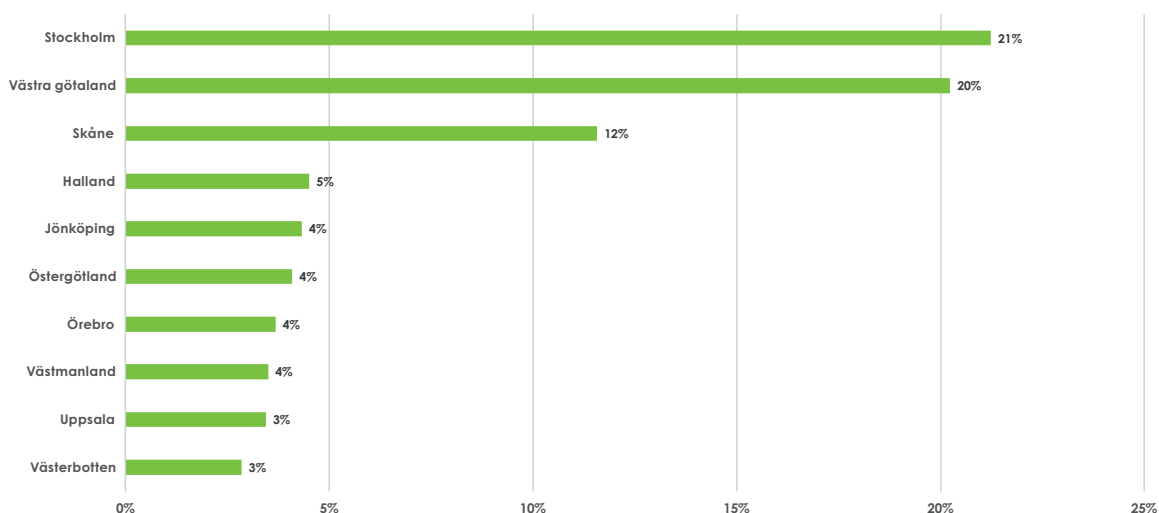
Under de månader sedan oktober 2022 som det har gått att ansöka om kompetensstöd har drygt varannan ansökan kommit från personer som jobbar inom industrin och handeln med 31 respektive 26 procent av alla som ansökt direkt till Trygghetsfonden TSL. Därefter följer bygg- respektive transportbranschen med 12 och 10 procent.

Figur 15. Andel personer som ansökt om kompetensstöd hos Trygghetsfonden TSL, per bransch⁶ (SNI), oktober 2022–mars 2023.

Kompetensstödet har liksom omställningsstödet en bred geografisk spridning. Av de som ansökt om kompetensstöd sedan oktober 2022 tillhör drygt hälften storstadslänen. Bland de övriga ansökningarna är samtliga län representerade.

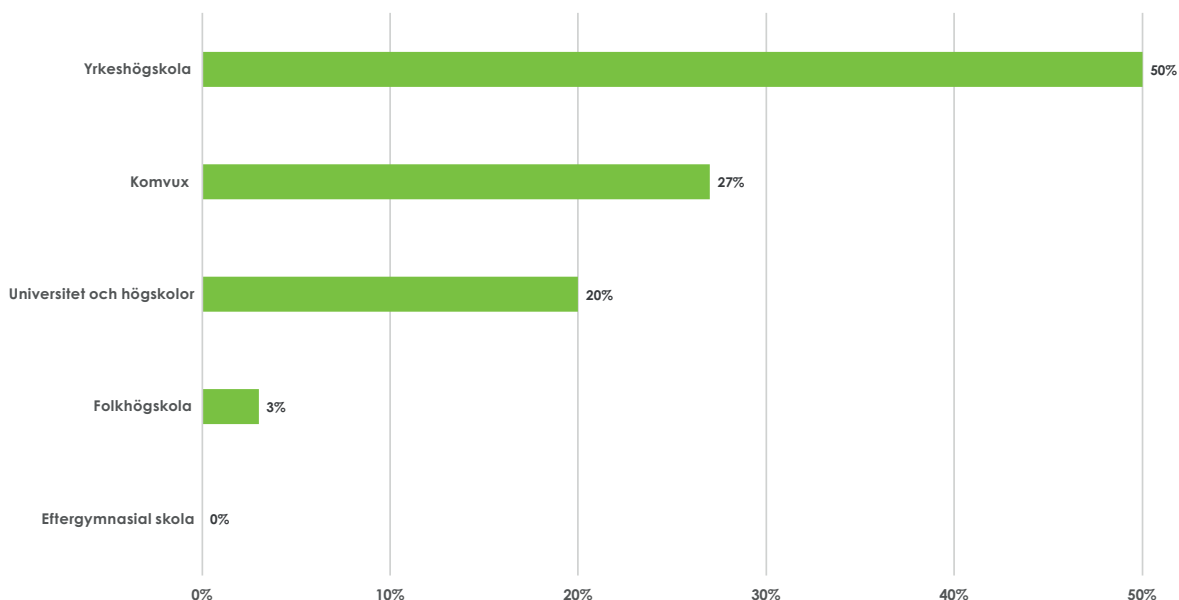
Figur 16. Andel personer som ansökt om kompetensstöd hos Trygghetsfonden TSL, per län som andel av riket (topp 10), oktober 2022–mars 2023.

⁶ SNI 2007. Branschen personaluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

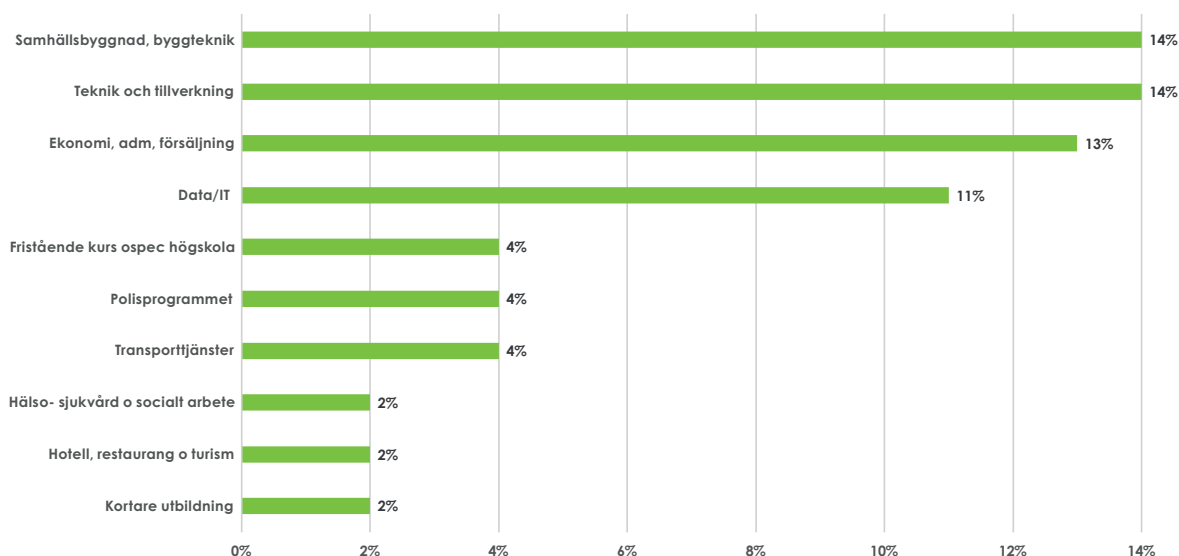
Hälften av de ansökningar som har skickats in sedan starten avser utbildningar inom yrkeshögskolan, medan en dryg fjärdedel har sökt utbildningar på Komvux. Ungefär var femte ansökan avser dessutom studier på universitet eller högskola.

Figur 17. Andel personer som ansökt om kompetensstöd hos Trygghetsfonden TSL, per skolform, oktober 2022 – mars 2023.

Bland utbildningsinriktningarna med flest deltagare de första sex månaderna finns utbildningar inom många olika inriktningar. Mest frekvent sökta utbildningar återfinns inom samhällsbyggnad och byggt teknik (många söker utbildningar med inriktning mot bygglovshandläggare/byggnadsinspektör eller byggnadsingenjör), teknik och tillverkning (inriktningarna på utbildningen är flera, men elkraftsingenjör är vanligt förekommande) samt ekonomi, administration och försäljning (vanligaste inriktningen är olika typer av redovisningsekonom).

Figur 18. Andel personer som ansökt om kompetensstöd hos Trygghetsfonden TSL, per de 10 mest frekventa CSN utbildningsgrupperna (exkl. gymnasieprogram/Komvux), oktober 2022 – mars 2023.

Trygghetsfonden *tsl*
hjälp till jobb

Trygghetsfonden TSL hjälper uppsagda personer till nytt jobb och underlättar för arbetsmarknadens parter att hantera strukturomvandlingen. www.tsl.se